

1658**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 17 września 2003 r.

zmieniające rozporządzenie — Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 i Nr 213, poz. 1802) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1992 r. — Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 38, poz. 163, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 73:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przełożony dyscyplinarny w wypadku, o którym mowa w § 85¹, rozważy potrzebę zawieszenia prokuratora w czynnościach.”;

2) § 83 otrzymuje brzmienie:

„§ 83. Jednym postępowaniem przygotowawczym powinno się obejmować wszystkie czynności pozostające w związku podmiotowym

lub przedmiotowym z czynem stanowiącym podstawę jego wszczęcia, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 34 § 3 kpk.”;

3) w § 84 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niezależnie od daty wszczęcia równocześnie prowadzonych postępowań dołącza się: materiały dochodzenia do akt śledztwa, materiały innych postępowań do akt śledztwa wszczętego przez prokuratora, akta innych spraw do sprawy, w której zastosowano tymczasowe aresztowanie.”;

4) po § 85 dodaje się § 85¹ w brzmieniu:

„§ 85¹. Jeżeli zachodzi potrzeba pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności karnej, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do prokuratora przełożonego o skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na ściganie. W razie przekazania sprawy innej jednostce organizacyjnej na podstawie § 89¹ ust. 4, z wnioskiem o zezwolenie na ściganie występuje prokurator przełożony prokuratora prowadzącego śledztwo, właściwy ze względu na

1) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1993 r. Nr 79, poz. 372, z 1996 r. Nr 131, poz. 619, z 1998 r. Nr 111, poz. 698 i Nr 124, poz. 822 oraz z 2001 r. Nr 1, poz. 11.

miejsce prowadzenia postępowania; o skierowaniu wniosku o zezwolenie na ściganie należy poinformować przełożonego dyscyplinarnego prokuratora, którego dotyczy ten wniosek.”;

5) w § 86 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo jest ścigane na wniosek, należy wezwać pokrzywdzonego do złożenia oświadczenia, czy żąda ścigania.”;

6) § 87 otrzymuje brzmienie:

„§ 87. Prokurator, który wszczął lub objął nadzorem postępowanie w sprawie o przestępstwo popełnione w okręgach kilku prokuratur, prowadzi lub nadzoruje je do zakończenia — także po wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania — chyba że przekazanie sprawy innemu prokuratorowi, właściwemu miejscowo, będzie miało istotny wpływ na przebieg i wyniki postępowania.”;

7) w § 89¹ w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie art. 17 ust. 5 i 6,”;

b) uchyla się pkt 2;

8) tytuł rozdziału 2 w dziale I części szczególnej otrzymuje brzmienie: „Wszczęcie postępowania przygotowawczego”;

9) w § 93 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator w każdym wypadku przyjmuje zgłoszone ustnie zawiadomienie o przestępstwie i sporządza protokół z uwzględnieniem art. 304a kpk, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.”;

10) § 94 otrzymuje brzmienie:

„§ 94. Czynności, o których mowa w art. 307 § 1 kpk, mogą polegać w szczególności na:

- 1) zażądaniu przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie,
- 2) zażądaniu przeprowadzenia kontroli w określonym zakresie,
- 3) przyjęciu uzupełniających informacji od przedstawiciela pokrzywdzonej instytucji lub organu kontroli,
- 4) zażądaniu nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej.”;

11) w § 98:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prokurator, który był obecny przy dokonywaniu czynności procesowych przez Policję lub

sam ich dokonywał, podejmuje decyzję w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego, przekazując od razu w ustnym poleceniu odpowiednie wytyczne. Na wniosek funkcjonariusza Policji dokonującego czynności lub uczestniczącego w ich dokonaniu, polecenie i wytyczne prokurator potwierdza w odrębnej notatce urzędowej. Jeżeli dalsze postępowanie przygotowawcze wymaga prowadzenia przez niego śledztwa, prokurator po otrzymaniu akt sprawy niezwłocznie wydaje postanowienie o jego wszczęciu.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie zaistnienia podstaw do umorzenia postępowania przygotowawczego, decyzję taką podejmuje się bez uprzedniego wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.”;

12) tytuł rozdziału 3 w dziale I części szczególnej otrzymuje brzmienie: „Śledztwo”;

13) § 101 otrzymuje brzmienie:

„§ 101. 1. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości może nastąpić w szczególności wówczas, gdy zachodzi konieczność korzystania w szerokim zakresie ze znajdujących się w ich dyspozycji środków operacyjno-technicznych.

2. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo poszczególnych czynności śledztwa oraz przejęcie śledztwa do swego prowadzenia następuje w formie zarządzenia.”;

14) § 101¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 101¹. 1. Wniosek o przedłużeniu okresu śledztwa powinien wyjaśniać powody, dla których nie można było go zakończyć, i wskazywać kierunki dalszego postępowania.

2. Wniosek o przedłużeniu okresu śledztwa na czas powyżej 3 miesięcy do roku powinien być przedstawiony właściwemu prokuratorowi nie później niż 7 dni przed upływem terminu.

3. Wniosek o przedłużeniu okresu śledztwa na czas powyżej roku przedstawia się właściwemu prokuratorowi nadziedzemu nie później niż 14 dni przed upływem terminu.

4. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje prokurator, który wszczął śledztwo lub przejął je do swego prowadzenia.

5. Prokurator apelacyjny oraz prokurator okręgowy w zarządzeniu o podziale czynności w kierowanej jednostce orga-

nizacyjnej powinien zastrzec dla siebie lub swego zastępcy decyzję w przedmiocie przedłużenia okresu śledztwa na czas powyżej roku.”;

15) uchyla się § 101²;

16) § 104 otrzymuje brzmienie:

„§ 104. Mimo niemożności ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów należy je sporządzić, jeżeli zachodzi konieczność zawieszenia postępowania przygotowawczego z przyczyn leżących po stronie osoby podejrzanej. Postanowienie takie sporządza się również w dochodzeniu, jeżeli przed zawieszeniem postępowania nie przesłuchano podejrzanego.”;

17) uchyla się § 104¹;

18) uchyla się § 109¹;

19) w § 111 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli biegli lekarze psychiatry stwierdzą, że poczytalność podejrzanego, o której mowa w art. 79 § 4 kpk, nie budzi wątpliwości, należy wystąpić do prezesa sądu o cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu. Gdy wyznaczenie obrońcy z urzędu nie zostało cofnięte, stosuje się odpowiednio art. 117 § 1 i 2 kpk.”;

20) po § 113 dodaje się § 113¹ i 113² w brzmieniu:

„§ 113¹. 1. Przed pierwszym przesłuchaniem należy pouczyć pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciążących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie. Kopię pouczenia, podpisaną przez pokrzywdzonego, włącza się do akt sprawy.

2. Przy przeprowadzaniu przesłuchania pokrzywdzonego należy:

1) zastrzec — na jego żądanie — dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora, także wówczas, gdy nie zachodzą warunki z art. 191 § 3 kpk, jeśli prokurator uzna to za niezbędne,

2) uzyskać wyczerpujące informacje w trakcie jednorazowego przesłuchania, a czas i miejsce przesłuchania ustalić w taki sposób, by nie narażać go na kontakt z osobą podejrzaną.

3. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza.

4. Pokrzywdzonego, na jego wniosek, należy informować o stanie sprawy i przyczynach przedłużającego się postępowania.

Jeżeli przemawia za tym wzgląd na dobro postępowania, pokrzywdzonemu należy umożliwić zapoznanie się z materiałami celem złożenia ewentualnych wniosków dowodowych.

§ 113². W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 kpk, z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego, który w chwili czynu nie ukończył 15 lat, występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. W razie potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonego stosuje się tryb określony w art. 185a kpk.”;

21) § 114 otrzymuje brzmienie:

„§ 114. 1. Podejrzanemu należy udzielić pouczenia stosownie do art. 300 kpk; kopię pouczenia podpisaną przez podejrzanego włącza się do akt sprawy.

2. Podejrzanego należy w miarę potrzeby pouczyć także o uprawnieniach i obowiązkach innych niż wymienione w art. 300 kpk, w szczególności o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie. O zakresie udzielonych pouczeń zamieszcza się stosowną wzmiankę w początkowej części protokołu przesłuchania podejrzanego.

3. Odmowę zgody na złożenie przez podejrzanego wyjaśnień na piśmie przesłuchujący odnotowuje, wraz z podaniem powodów odmowy, w protokole przesłuchania podejrzanego.”;

22) w § 116:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Utrwalenie przebiegu czynności protokołowanej także za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, musi następować równocześnie z protokołowaniem czynności.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Utrwalony przebieg czynności w sposób określony w ust. 1 na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności.”;

23) w § 119 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator kieruje tokiem prac biegłego, zaznając go z wynikami prowadzonego przez siebie śledztwa lub dochodzenia, niezbędnymi do wydania opinii, a w razie potrzeby — stosownie do wyników badań — może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań.”;

24) uchyla się § 121;

25) § 128 otrzymuje brzmienie:

„§ 128. 1. Prokurator w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego, uznając określone przedmioty zatrzymane w trybie, o którym mowa w § 122, za dowody rzeczowe, niezwłocznie wydaje w tym zakresie postanowienie, w którym wskazuje także miejsce i sposób ich przechowywania.

2. Przepis ust. 1 stosuje odpowiednio prowadzący postępowanie przygotowawcze inny organ niż prokurator; na decyzję tego organu służy zażalenie do prokuratora nadzorującego postępowanie przygotowawcze.”;

26) po § 128 dodaje się § 128¹ w brzmieniu:

„§ 128¹. W sprawie, w której dokonano pobrania lub utrwalenia materiału, o którym mowa w art. 192a § 1 kpk, prokurator po wykorzystaniu go wydaje niezwłocznie zarządzenie o usunięciu z akt sprawy i zniszczeniu pobranego lub utrwalonego materiału, zbędnego dla postępowania. Z czynności tych sporządza się protokół, który załącza się do akt sprawy.”;

27) w § 129 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Danych o karalności podejrzanego pochodzących sprzed 6 miesięcy należy zażądać ponownie.”;

28) § 133 otrzymuje brzmienie:

„§ 133. W miarę potrzeby prokurator — poza czynnościami zastrzeżonymi dla niego — osobiście przeprowadza w śledztwie najistotniejsze dla sprawy czynności, a zwłaszcza przesłuchuje:

- 1) jedyne go bezpośredniego świadka zdarzenia,
- 2) świadków wykazujących odchylenia psychiczne i fizyczne oraz małoletnich,
- 3) pokrzywdzonych, przede wszystkim w sprawach o przestępstwa określone w art. 156 § 1, art. 197 i 280—282 kk,
- 4) biegłych,
- 5) podejrzanego, który odmówił złożenia wyjaśnień w postępowaniu prowadzonym przez Policję, jeżeli zachodzą warunki do skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania przez sąd.”;

29) § 134 otrzymuje brzmienie:

„§ 134. Prokurator powinien osobiście dokonywać czynności zmierzających do usunięcia niejasności w opinii biegłych oraz sprzeczności w zeznaniach lub wyjaśnieniach osób przesłuchiowanych w śledztwie powierzonym.”;

30) po § 134 dodaje się § 134¹ i 134² w brzmieniu:

„§ 134¹. W razie złożenia w postępowaniu przygotowawczym wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, prokurator niezwłocznie przesłuchuje świadka na okoliczności sprawy, dążąc również do ustalenia, czy zachodzą przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia w tym zakresie.

§ 134². 1. Przed rozpoznaniem wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego co do okoliczności warunkujących wydanie w tym przedmiocie postanowienia przez sąd, a w razie potrzeby podejmuje czynności mające na celu objęcie ochroną lub pomocą świadka koronnego lub osoby dla niego najbliższej.

2. O przesłuchaniu podejrzanego i dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego, ustanowionego w trybie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. Nr 114, poz. 738 i Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2001 r. Nr 5, poz. 40 oraz z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 110, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188), prokurator okręgowy lub apelacyjny zawiadamia dyrektora Biura do Spraw Przemysłowości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej z zachowaniem przepisów o ochronie tajemnicy państwowej.”;

31) uchyla się § 136;

32) § 144 otrzymuje brzmienie:

„§ 144. 1. Wniosek prokuratora do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie.

2. Z chwilą skierowania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz zarządzenia doprowadzenia podejrzanego do sądu, podejrzany przechodzi do dyspozycji sądu i pozostaje w niej do czasu rozpoznania wniosku.”;

33) w § 153¹ po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy — w miarę możliwości — dokonywać na terenie aresztu śledczego (zakładu karnego).”;

34) w § 155 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie istnienia przesłanek do poszukiwania podejrzanego listem gończym, prokurator wy-

stępuje do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia ujęcia podejrzanego.”;

35) w § 160 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli sąd wyda postanowienie o zwrocie sprawy prokuratorowi na podstawie art. 345 § 1 kpk, a w sprawie tej nadal istnieją podstawy do utrzymania tymczasowego aresztowania, właściwy prokurator niezwłocznie po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a jeszcze przed zwrotem sprawy do prokuratury, występuje do sądu, przed którym toczy się postępowanie, z wnioskiem o przedłużenie stosowania tego środka nieprzekraczającego okresu, o którym mowa w art. 263 § 3 kpk.”;

36) § 165 otrzymuje brzmienie:

„§ 165. W sprawach, o których mowa w art. 291 kpk, należy już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego zbierać informacje o stanie majątkowym osoby podejrzanego oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób, wykorzystując do tego celu dostępne bazy danych (zwłaszcza w urzędach skarbowych, sądach rejestrowych, wydziałach ksiąg gminnych sądów rejonowych, urzędach gminnych rejestrujących działalność gospodarczą osób fizycznych).”;

37) § 170 otrzymuje brzmienie:

„§ 170. 1. Prokurator po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym występuje z wnioskiem do sądu właściwego do rozpoznania zażalenia na to postanowienie (art. 293 § 2 kpk) o nadanie postanowieniu klauzuli wykonalności.

2. Odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym doręcza się podejrzanemu za zwrotnym pokwitowaniem odbioru, które załącza się do akt postępowania przygotowawczego. Podejrzanemu, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, odpis postanowienia doręcza się podczas przesłuchania lub za pośrednictwem administracji aresztu śledczego, natomiast podejrzanemu przebywającemu na wolności — za pośrednictwem organu egzekucyjnego.

3. Przesyłając organowi egzekucyjnemu postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym do wykonania, prokurator w piśmie przewodnim wskazuje mienie podejrzanego ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i miejsce, w którym ono się znajduje.

4. W sprawach, w których Policja dokonała tymczasowego zajęcia, jeden egzemplarz protokołu zajęcia dołącza się do akt postępowania przygotowawczego,

a drugi przesyła wraz z postanowieniem o zabezpieczeniu organowi egzekucyjnemu, czyniąc o tym w piśmie przewodnim stosowną wzmiankę.”;

38) § 177 otrzymuje brzmienie:

„§ 177. 1. Przed zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego.

2. Jeżeli prokurator uzna zawieszenie postępowania za przedwczesne, poleca uzupełnienie postępowania we wskazanym przez siebie kierunku.”;

39) tytuł rozdziału 8 w dziale I części szczególnej otrzymuje brzmienie: „Zakończenie postępowania przygotowawczego”;

40) § 184 otrzymuje brzmienie:

„§ 184. W postanowieniu o umorzeniu postępowania można również określić jako przyczynę umorzenia:

- 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa,
- 2) niewykrycie sprawcy przestępstwa i wpisanie sprawy do rejestru przestępstw,
- 3) okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa.”;

41) § 190 otrzymuje brzmienie:

„§ 190. Do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa:

- 1) od zamknięcia śledztwa, a w dochodzeniu — od wniesienia aktu oskarżenia, zaś w wypadkach określonych w art. 325g § 1 kpk — od wydania postanowienia o zamknięciu dochodzenia, do otrzymania akt sprawy z sądu na skutek zwrotu sprawy na podstawie art. 345 § 1 kpk,
- 2) od zawieszenia postępowania do jego podjęcia,
- 3) od umorzenia postępowania do uchylecia postanowienia o umorzeniu na skutek zażalenia albo na podstawie art. 328 kpk, a także do podjęcia na nowo lub wznowienia umorzonego postępowania na podstawie art. 327 kpk.”;

42) § 192 otrzymuje brzmienie:

„§ 192. Po otrzymaniu zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego oraz o zabezpieczeniu majątkowym prokurator, nie dostrzegając możliwości uchylecia lub zmiany tych postanowień, niezwłocznie przesyła zażalenie wraz z aktami sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie bądź jest właściwy do rozpoznania zażale-

nia, i przedstawia uzasadniony wniosek o podjęcie stosownego rozstrzygnięcia.”;

43) w § 199 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania oraz podjęciu postępowania sprawdzającego zawiadamia się pokrzywdzonego oraz instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a o wznowieniu — również podejrzanego.”;

44) § 201¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 201¹. 1. Pismo żądające wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, właściwy prokurator, nie uwzględniając żądania, przekazuje prokuratorowi nadrzędnemu nad tym, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Jeżeli pismo nie zawiera żadnych nowych okoliczności bądź argumentów podważających zasadność podjętej decyzji, wówczas prokurator nadrzędny udziela składającemu pismo odpowiedzi, informując go o braku podstaw do wszczęcia postępowania przygotowawczego. Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej samej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione nowe okoliczności bądź argumenty, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

2. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie właściwy prokurator, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, przekazuje do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Jeżeli sprawa była rozpoznawana w trybie instancyjnym, pismo to wraz z aktami sprawy należy przekazać do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który orzekał w tym trybie (art. 330 § 2 zdanie drugie kpk). Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności bądź argumenty, podważające zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania.

3. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, będące co do istoty wnioskiem o wznowienie postępowania,

przekazuje się do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia w trybie art. 327 § 2 kpk powinno zawierać także informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.

4. Jeżeli pismo żądające zbadania sprawy w trybie nadzoru służbowego zawiera wniosek o wydanie postanowienia przewidzianego w art. 328 kpk lub potrzeba taka wyłoni się w toku badania sprawy, pismo wraz z aktami i stosownym wnioskiem prokuratury apelacyjnej przekazuje się Prokuraturze Krajowej. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia na podstawie art. 328 kpk podpisuje dyrektor (wicedyrektor) biura Prokuratury Krajowej.”;

45) w § 202 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej oraz niniejszego regulaminu przebiegu tego postępowania.”;

46) w § 203 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powierając Policji lub innym organom przeprowadzenie wszczętego przez siebie śledztwa w całości lub określonym zakresie, prokurator udziela wytycznych oraz określa termin do przedstawienia planu śledztwa albo planu czynności śledczych. Plan ten podlega kontroli prokuratora, który w razie potrzeby dokonuje w nim zmian i uzupełnień oraz wskazuje czynności procesowe, których dokona sam lub w których chce uczestniczyć.”;

47) uchyla się § 204¹;

48) w § 205 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Polecając wszczęcie i przeprowadzenie śledztwa lub dochodzenia, prokurator w pisemnych wytycznych określa czyn przestępny i jego kwalifikację prawną oraz wskazuje czynności, które mają być dokonane, określając termin do przeprowadzenia śledztwa lub dochodzenia.”;

49) § 206 otrzymuje brzmienie:

„§ 206. 1. W sprawach, w których Policja z własnej inicjatywy wszczęła śledztwo, prokurator podejmuje niezbędne czynności nadzorcze po otrzymaniu odpisu postanowienia o wszczęciu śledztwa, dbając o to, aby odpisy tych postanowień były nadsyłane bezzwłocznie po ich wydaniu.

2. Jeżeli ocena zasadności postanowienia o wszczęciu śledztwa wymaga zapozna-

nia się z materiałami stanowiącymi podstawę do wydania tej decyzji, prokurator bezzwłocznie żąda ich przedstawienia.”;

50) po § 206 dodaje się § 206¹ w brzmieniu:

„§ 206¹. W sprawach, w których organ dochodzeniowy wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy, prokurator sprawuje nadzór w szczególności poprzez kontrolę zasadności przedstawionych mu do zatwierdzenia postanowień wymienionych w art. 325e § 1 i 2 kpk, a także poprzez rozpoznanie wniosków o przedłużenie czasu trwania dochodzenia do 3 miesięcy.”;

51) § 210 otrzymuje brzmienie:

„§ 210. W razie potrzeby uzupełnienia zamkniętego śledztwa lub dochodzenia, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia i określa czynności wymagające dokonania.”;

52) § 211 i 212 otrzymują brzmienie:

„§ 211. Zatwierdzenie postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o zawieszeniu postępowania przygotowawczego, o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, o umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, albo aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję w dochodzeniu następuje na oryginale i odpisie dokumentu, ze wskazaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego prokuratora oraz daty. Odpis zatwierdzonego dokumentu składa się do akt podręcznych.

- § 212. 1. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia wymaga zmian i poprawek, prokurator zwraca je organowi prowadzącemu postępowanie w celu ich dokonania lub sam sporządza postanowienie.
2. Jeżeli akt oskarżenia sporządzony przez Policję w dochodzeniu nie odpowiada wymaganiom ustawowym, prokurator poleca poprawić go lub sam go sporządzić albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 331 § 1 kpk.”;

53) po § 212 dodaje się § 212¹ w brzmieniu:

„§ 212¹. Po uprawomocnieniu się postanowienia o umorzeniu dochodzenia wobec niewykrycia sprawcy i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw akta sprawy przekazuje się Policji.”;

54) § 213 otrzymuje brzmienie:

„§ 213. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 326 § 1 kpk, prokurator sprawdza w szczególności:

- 1) szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie,

- 2) sposób dokumentowania ustnych zawiadomień o przestępstwie oraz zasadność wszczynania śledztw i dochodzeń,

- 3) prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach,

- 4) przestrzeganie terminów śledztw i dochodzeń oraz postępowań sprawdzających.”;

55) § 221 otrzymuje brzmienie:

„§ 221. 1. Akt oskarżenia przesyła do sądu prokurator apelacyjny, okręgowy lub rejonowy.

2. W piśmie do sądu należy zamieścić:

- 1) wzmiankę o wystaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, z podaniem ich daty,

- 2) wzmiankę o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu,

- 3) informację o miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy, oraz o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym,

- 4) wniosek o rozpoznanie wytoczonego równocześnie powództwa cywilnego lub wzmiankę o zgłoszeniu powództwa w toku postępowania przygotowawczego albo wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w art. 49a kpk.

3. Do akt sprawy należy dołączyć po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego z oskarżonych, a jeżeli oskarżony pozbawiony wolności ma obrońcę — również dla obrońcy.

4. Zwrotne pokwitowanie odbioru zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, przesyła się bezzwłocznie po ich otrzymaniu do sądu w ślad za aktem oskarżenia.

5. W razie umieszczenia w akcie oskarżenia wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, dokonane uprzednio przez prokuratora z oskarżonym uzgodnienie co do orzeczenia kary lub środka karnego powinno być zawarte w protokole jego wyjaśnień bądź wyrażone w odrębnym dokumencie.”;

56) po § 221 dodaje się § 221¹ w brzmieniu:

„§ 221¹. Z aktem oskarżenia przesyła się do wiadomości sądu; oprócz listy ujawnionych pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, także wykaz adresów innych osób wzywanych do sądu; nie dotyczy to adresu oskarżonego.”;

57) § 224 otrzymuje brzmienie:

„§ 224. 1. Jeżeli zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego nie

daje podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, prokurator przekazuje doniesienie właściwemu sądowi, powiadamiając o tym pokrzywdzonego.

2. W sprawie, w której dokonywano czynności przewidzianych w art. 307 kpk, prokurator, nie znajdując podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Pokrzywdzonego poucza się o prawie do złożenia aktu oskarżenia, ze wzmianką, że w wypadku wniesienia przez niego prywatnego aktu oskarżenia materiały sprawy zostaną na jego żądanie przesłane sądowi.”;

58) w § 225 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepis § 224 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.”;

59) w § 226 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego wszczętego o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego okaże się, że czyn będący przedmiotem postępowania jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego, a interes społeczny nie wymaga objęcia oskarżenia, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. W uzasadnieniu postanowienia należy wykazać brak w czynnie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego oraz brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 224 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.”;

60) w § 229 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli umowa o obrocie prawnym nie przewiduje bezpośredniej wymiany wniosków o pomoc prawną pomiędzy właściwymi prokuratorami, wnioski te przesyła się w dwóch egzemplarzach bez wskazania adresata do Prokuratury Krajowej, która przesyła je do właściwego organu obcego państwa.”;

61) w § 245 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O zastosowaniu przez sąd i uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec obywatela państwa obcego prokurator apelacyjny lub okręgowy bezzwłocznie powiadamia Prokuraturę Krajową oraz wysyła pisemne zawiadomienie bezpośrednio do właściwego terytorialnie urzędu konsularnego lub do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego. W odniesieniu do obywateli państw obcych, z którymi Rzeczpospolita Polska nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych, oraz osób korzystających z prawa azylu zawiadomienie kieruje się do Departamentu Konsularnego i Polonii Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a jego kopię przesyła się do Prokuratury Krajowej.”;

62) w § 251 uchyla się ust. 3;

63) § 257 otrzymuje brzmienie:

„§ 257. 1. Z przebiegu i wyników rozprawy (posiedzenia) prokurator składa bezzwłocznie sprawozdanie wraz z własną oceną orzeczenia (zarządzenia) przełożonemu, który swoim podpisem pod adnotacją w aktach podręcznych stwierdza przyjęcie sprawozdania. W szczególności prokurator informuje przełożonego o zastosowaniu przez sąd przepisu art. 387 i 397 kpk, czyniąc o tym adnotację w aktach podręcznych. W sprawach rozpoznawanych bez udziału prokuratora zasadność orzeczenia bada i składa sprawozdanie wyznaczony prokurator.

2. Przełożony, niezależnie od oceny prokuratora, może polecić złożenie wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia. Wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy.”;

64) w § 267 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie stwierdzenia w orzeczeniu sądu odwoławczego uchybień wymienionych w art. 439 kpk lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 kpk, wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego odpowiednio naczelnik właściwego wydziału prokuratury apelacyjnej lub okręgowej. W sytuacji, o której mowa w art. 457 § 2 kpk, przy kierowaniu wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, stosuje się odpowiednio § 257 ust. 2 zdanie drugie.”;

65) uchyla się § 281¹;

66) § 284 otrzymuje brzmienie:

„§ 284. 1. Prokurator, podejmując czynności w granicach zakreślonych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw, nie może naruszać zasady swobody kształtowania stosunku cywilnoprawnego, jeżeli treść lub cel tego stosunku nie sprzeciwia się jego istocie, ustawie ani zasadom współzycia społecznego.

2. Prokurator ocenia samodzielnie przesłanki określone w art. 7 kpc uzasadniające inicjowanie przez niego postępowania cywilnego lub zgłoszenie w nim udziału. Jeżeli w postępowaniu przed sądem strony mają zapewnioną ochronę prawną, udział prokuratora w postępowaniu mogą uzasadniać wyjątkowe okoliczności.”;

67) w § 285 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy zachodzi potrzeba udziału prokuratora w postę-

powaniu odwoławczym w sprawie, w której prokurator rejonowy lub okręgowy uczestniczył przed sądem I instancji.”;

68) § 287 otrzymuje brzmienie:

„§ 287. Powództwo na rzecz Skarbu Państwa o orzeczenie na podstawie art. 412 kc przypadku przedmiotu świadczenia lub jego wartości prokurator wytacza w każdej sprawie, w której zebrany w postępowaniu karnym materiał dowodowy to uzasadnia. Wytoczenie takiego powództwa przez reprezentanta Skarbu Państwa prokurator może inicjować tylko w wyjątkowych wypadkach.”;

69) § 288 otrzymuje brzmienie:

„§ 288. W sprawach o roszczenia majątkowe prokurator przed wytoczeniem powództwa powinien zwrócić się na piśmie do osoby obowiązanej o dobrowolne spełnienie świadczenia w określonym terminie.”;

70) § 289 otrzymuje brzmienie:

„§ 289. Powództwo określone w art. 57 kpc powinno być wytoczone zwłaszcza wtedy, gdy zachodzi potrzeba ustalenia na podstawie art. 58 kc nieważności umów sprzecznych z prawem albo zawartych w celu obejścia prawa.”;

71) § 292 otrzymuje brzmienie:

„§ 292. 1. Zgłoszenie udziału prokuratora w toczącym się postępowaniu jest wskazane w szczególności w sprawach:

- 1) jeżeli okoliczności sprawy wskazują na to, że przedmiot postępowania sądowego ma charakter fikcyjny lub strony dążą do obejścia prawa,
- 2) przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności,
- 3) o stwierdzenie nieważności czynności prawnej zbycia nieruchomości (art. 58 kc w związku z art. 189 kpc),
- 4) związanych z ochroną dóbr kultury i ochroną praw autorskich,
- 5) o zwolnienie od egzekucji przedmiotów majątkowych zajętych w postępowaniu karnym, o ile prokurator nie jest jednym z pozwanych,
- 6) związanych z ochroną rodziny,
- 7) przeciwko sprawcom szkód na osobie lub mieniu, wywołanych szczególnie drastycznym działaniem sprawców,
- 8) o roszczenia związane z ochroną środowiska naturalnego.

2. Prokurator zgłasza także udział w sprawie, w której sąd zawiadomił go, w trybie art. 59 kpc, o uznaniu jego udziału za potrzebny; niezgłoszenie udziału w takiej sprawie może nastąpić tylko w wyjątkowych wypadkach.

3. W sprawach, w których postępowanie sądowe toczy się z inicjatywy prokuratora oraz w których wstąpił on do toczącego się już postępowania — jego udział w rozprawach sądowych jest obowiązkowy.”;

72) § 294 otrzymuje brzmienie:

„§ 294. O niewstąpieniu do sprawy, w której prokurator otrzymał zawiadomienie z sądu, należy sąd zawiadomić. Prokurator bezzwłocznie zawiadamia sąd również o odstąpieniu od udziału w sprawie.”;

73) § 296 otrzymuje brzmienie:

„§ 296. W sprawach z zakresu prawa rodzinnego prokurator wytacza powództwo zwłaszcza wówczas, gdy osoba uprawniona na skutek nieporadności lub z innych ważnych względów nie jest w stanie dochodzić swoich roszczeń bądź też uchyla się od ich dochodzenia ze szkodą dla interesu społecznego.”;

74) § 297 otrzymuje brzmienie:

„§ 297. Udział prokuratora w postępowaniu z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego wskazany jest w szczególności w sprawach:

- 1) o unieważnienie albo o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa,
- 2) o zaprzeczenie ojcostwa i macierzyństwa, o unieważnienie uznania dziecka i ustalenie bezwzględnej nieważności uznania dziecka,
- 3) o orzeczenie przysposobienia przez cudzoziemców lub obywateli polskich zamieszkałych za granicą,
- 4) o rozwiązanie przysposobienia,
- 5) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.”;

75) § 299 otrzymuje brzmienie:

„§ 299. W postępowaniu odwoławczym prokurator bierze udział w sprawach, które toczyły się przed sądem I instancji z jego udziałem, chyba że udział ten jest niecelowy.”;

76) § 300 otrzymuje brzmienie:

„§ 300. Kasację od orzeczenia sądu drugiej instancji sporządza i wnosi właściwy prokurator okręgowy lub apelacyjny, przedstawiając bezzwłocznie akta sprawy Prokuraturze Krajowej.”;

77) § 309 otrzymuje brzmienie:

„§ 309. W postępowaniu w sprawach o wykroczenie prokurator może:

- 1) prowadzić czynności wyjaśniające lub zlecać je Policji,
- 2) na wniosek uprawnionego organu wydać polecenie przeprowadzenia przeszukania, a także zatwierdzić przeszukanie przeprowadzone w warunkach niecierpiących zwłoki bez jego polecenia,
- 3) stosować środki przymusu, o których mowa w art. 49 i 50 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia,
- 4) sporządzić wniosek o ukaranie do sądu bądź wstąpić do postępowania wszczętego na podstawie wniosku wniesionego przez innego oskarżyciela i w sprawach tych pełnić funkcje oskarżyciela publicznego,
- 5) wnosić środki odwoławcze, niezależnie od wcześniejszego udziału w sprawie,

6) kierować wnioski o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania do właściwego sądu w razie stwierdzenia przewidzianych prawem podstaw.”;

78) uchyla się § 310;

79) § 318 otrzymuje brzmienie:

„§ 318. Wpływające do prokuratury skargi i wnioski, o których mowa w art. 227 i 241 kpa, podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami działy VIII tego kodeksu oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *G. Kurczuk*